

HerStories

Telling Jewish women's stories

Cím: Ludmila Rutarova története

Pedagógiai célok: Kritikai gondolkodás fejlesztése, szövegértés, digitális kompetencia fejlesztés

Időtartam: 45-90 perc

Korosztály: 8. - 12. osztály

Csoport létszáma: 5-30 fő

Kellékek: fotók, net, laptop, hangszóró

A workshop leírása: Csoportbontásban is dolgozhatunk párhuzamosan, vagy egymás után.

A, Ludmilla kb. 25 perc: Ludmila élettörténetének és fotóinak áttekintése után, melyet előzetes feladatnak adunk ki, egy wakelet oldalra kigyűjtjük a kapcsolódó fotókat, életeseményeket.

<https://wakelet.com/wake/CXRImx0gRcP3vJMxGmRGe>

Ezekből idővonalat és fotópárosító játékos feladatot készítettünk learningapps-en.

<https://learningapps.org/display?v=pg6hfij6523>

B, Terezin kb. 5-10 perc: A Bing mesterséges intelligencia segítségével a theresienstadti táborban végzett munkákról képeket alkotunk, így jobban szemléltethetjük a túlélési stratégiákat.

Co-funded by
the European Union

The HerStories project is co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union. The European Union cannot be held responsible for them.

pl. 16 HONG CARROTS THINNING BEETS CHINING TOMATO CUTTING DOWN BEANS

'We picked pears, apples and other fruits into crates and tubs, and afterwards into gardens where forages. Ladies collected where there were a ware here fruit it pret trees.'

Still life of a violin and sheet of music behind prison bars by Bedřich Frittle, 1943. This drawing was given to Edger Krasso as a birthday gift. The rays of sunlight outside the prison window indicate hope for a better future. USHMM (4415), courtesy of Edger and Hana Krasso.

C, Brundibar kb. 5 perc: Megnézzük ezt a képet:

Majd kérek brainstorminggal benyomásokat: hol készülhetett, kinek az alkotása, miért nem színes stb.

Majd megnézzük [a kisfilmet a táborról](#) (9.30 perc), aztán átbeszéljük, hogy miért fontos a kultúra és a művészet, a zene szerepe a túlélésben, az embertelen körülmények elviseléséhez! Mit jelentett a zene Ludmilának ott a táborban? ("Terezinben Rafael Schächternek énekeltem a „Az elcserélt menyasszonyban”, a „Csókban”, a „Cseh dalban” és Giuseppe Verdi „Requiemében”. Kezdetben egy pincében gyakoroltunk, ahol a zongora volt. Láttam Hans Krassa 'Brundibar'-ját is.)

"There was no food. Music was our food. Through music we were kept alive."

Alice Herz-Sommer (1903-2014) prágai születésű zsidó zongoraművész és zenetanár, a Theresienstadt koncentrációs tábor túlélője.

D, Tetoválás (15 perc): Beszélgetés: mi volt régen a tetoválás funkciója (őskor, vikingek, maurik), mi volt a náci célja vele? Hogyan gondolkodott Ludmila a számáról (A4603)? Miért távolította el később? Lehet-e a zsidóknak tetoválásuk?

Co-funded by
the European Union

The HerStories project is co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union. The European Union cannot be held responsible for them.

Nyiszli Miklós magyar zsidó Dr. Mengele boncolóorvosa voltam című könyvében így emlékezik vissza a tetoválásra:

"Az egyik rabruhás felgyűri bal karomon a kabátom ujját, leolvassa a kartotékomon levő számot és egy tintakuliszerű készülékkel, begyakorolt gyorsasággal, karomon számtalan szúrást ejt. a szúrások helyén összefolyó; kék festékvolt keletezik. megnyugtat. kissé gyulladásba jön majd a bőr, de egy hét múlva feltisztul és a számok tisztán láthatókká válnak. tetoválva vagyok és én dr. nyiszli miklós e néven megszűntem létezni. "a-8450." számú k.z. fogoly lettem."

[Megszámozva c. film](#)

**Co-funded by
the European Union**

The HerStories project is co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union. The European Union cannot be held responsible for them.